

101. Møde.

Fredagen den 2den Mai Kl. 7¹/₂ Aften.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af 3die Behandling af Forslag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1873 til 31te Marts 1874.

S. Jørgensen: Derksom det skal lykkes os at faae Finantsloven forkastet, skal jeg fuldstændig indrømme, at det er et meget alvorligt Skridt. Det er jo imidlertid saa ofte sagt om os, at hvad vi paa vor Side foretage os, kun var et Slag i Luften og et Knips i Kommunen. Man paastaar jo ofte, at de Ting, vi foretage os, ikke føre til Maalet. Da vi vedtog de forskjellige Dagsordener, paastod man, at det heller ingen Betydning havde, og derfor gik ogsaa en hel Del af vore Modstandere med os, idet de formentlig troede, at det ikke betød Noget. Den Gang, vi vedtog Mistillidsadressen, begyndte de ganske vist at lytte; de kunde ikke saaledes sige, at den ikke havde nogen Betydning. Jeg skal nu sige, at jeg for min Del ikke synes om at foretage Skridt, som ikke have nogen Betydning, og som ikke føre til det MaaL, jeg vil virke hen til. Paa den anden Side er jeg dog ligesaa fuldt enig med Andre i, at vi ikke strax i Begyndelsen skulde sætte det høie Gul foran, men at vi skulde give Antydninger af, hvilken Vej vi vilde gaa, og det tror jeg ogsaa, vi have gjort. Det kan ikke negtes, at vi nu i mange Aar have virket hen til at faae Reformere; men vi have endnu ikke kunnet naae det. Naar vi nu ville negte Finantsloven, kan man dog ikke sige, at det er et Skridt, som ikke kan føre til Noget. Jeg mener, som sagt, at det er et meget alvorligt Skridt; men jeg tror ogsaa, at Enhver for sig har vel overveiet, hvad han vil gjøre i den Henseende. Det er ikke alene det store Flertal i Folkethinget, som har Mistillid til Regjeringen. Vi faae det jo under Forhandlingen af Mistillidsadressen, idet der da var Mange, som sølte Trængsel til at udtale, at de ikke havde nogen Tillid til Regjeringen, men desuagtet støttede de Regjeringen med deres Stemme, saaledes f. Ex. det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen). Han sagde ganske vist Regjeringen Ubøhagelighed; han sagde Regjeringen den Sandhed, at den selv var Skyld i, at Stillingen nu er, som den er, men desuagtet gjorde han her, som han saa ofte har gjort, han støttede Regjeringen, idet han stemte imod Adressen. Det er ikke alene os, som indse, at den nuværende

Tingenes Tilstand er uheldig og ikke kan gaa; men vi have jo set, at man selv i Landstinget vedtog en Adresse, som skulde være en Tillidsadresse, men hvorved man dog kom til den Erkjendelse, at der var Intet at gjøre under de nuværende Forhold, at der ikke blev udrettet Noget i Forhold til den Tid og de Kræfter, som ere satte i Bevægelse. Derfor stemmede Flertallet i Landstinget, og de stemmeberettigede Ministre stemte ogsaa derfor. Saaledes som Stillingen er, er den altsaa i Virkeligheden uheldig; det kan ikke vedblive at gaa saaledes, og det er da vor Opgave at se, hvad vi kunne gjøre for at vi kunne faae Forholdet ind i et bedre Spor. Det ser ikke ud til, at Ministeriet har Sind derfor, thi det bliver jo ved at hænge fast som hidtil, men det gaar dog ikke an, at vi vedblive at samles her og kun blive en diskuterende Forsamling, en Forsamling, som ikke udretter Noget. Vi diskutere Lovforslag Aar for Aar, Dag for Dag, men vi faae ikke Noget af det vedtaget, hvorpaa Befolkningen sætter Pris. Med Hensyn til vore Udgifter har det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Schjørring) i Dag givet os det Studsmaal, at vi have givet Tillæg til Lønningerne, og man vil altsaa se, at vi i den Retning ikke ere saa knebne, som man mange Gange beskylder os for. Det er min fulde Overbevisning, at vi ere meget moderate i vore Forbringere. Man vil paastaa det Modsatte, og man har sagt og skrevet saa ofte, at vi ville gjøre store Spring fremad, at vi ville kaste det Bestaaende over Bord; men, mine Herrer! tag de enkelte Lovforslag hvert for sig, og gjennemgaa dem, da er jeg overbevist om, at man ikke vil kunne sige dette med Sandhed. Lad os blot f. Ex. tage Præstefaldelsesloven, hvad er det, vi da ville? Vi ville give Ministeren Lov til at udskyde indtil ¹/₃ af Ansøgningerne, saavidt jeg hukker, og han kan jo da meget let udskyde dem, som Menighederne helst ønske. Kan man da sige, at vi forlange saa urimelig Meget i den Henseende? Hvad Valgmenighedsloven angaar, krymper Regjeringen sig ved at give os Ret til at benytte de Kirker, vi selv eie, naar vi ikke ville søge de Præster, den har beklædt os, ja selv om vi ville søge en Præst, der hører til Folketirken; ellers var det jo en anden Sag. Disse Forbringere, som Folket gjør, mener jeg, ere saa fuldt berettigede, at Ingen kan sige at vi gjøre for store Forbringere i den Henseende. Den Kvalifikationslov, som var til Behandling her i Thinget, var efter min Mening saa uskyldig, som tænkes kan, men ogsaa den fandt Ministeriet ikke at kunne gaa ind paa. Jeg kan ikke se Andet end, at de, der ville Fremskridt, ville gjøre vel i at følge os, som ville stemme imod Finantsloven, thi det hjælper ikke det Allermindste, hvad vi stille op i den ene eller i den anden Retning; Ministeriet har jo viist, at det ikke tager Hensyn dertil. At sige